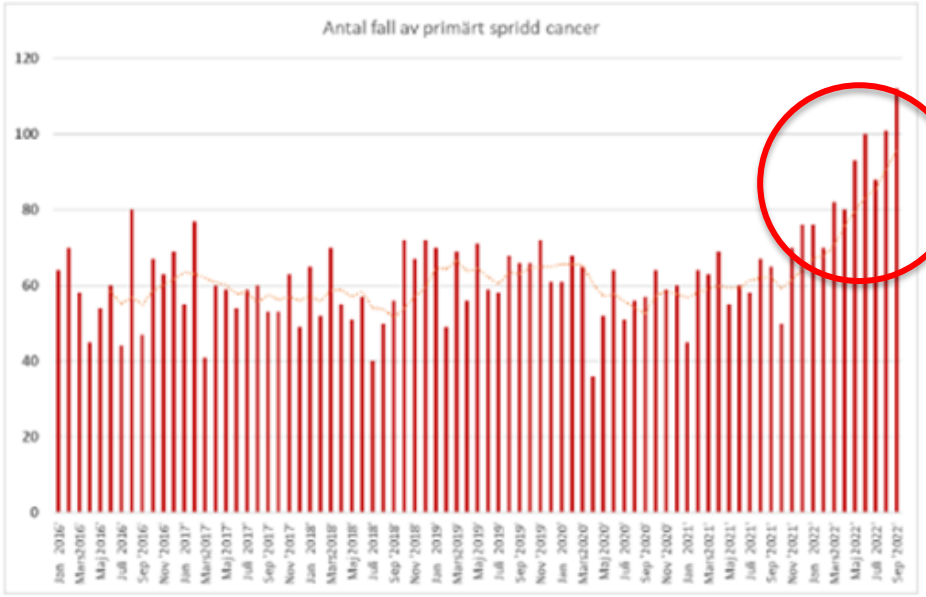
Samverkansnämnd Stockholm Gotland
Rapport från RCC

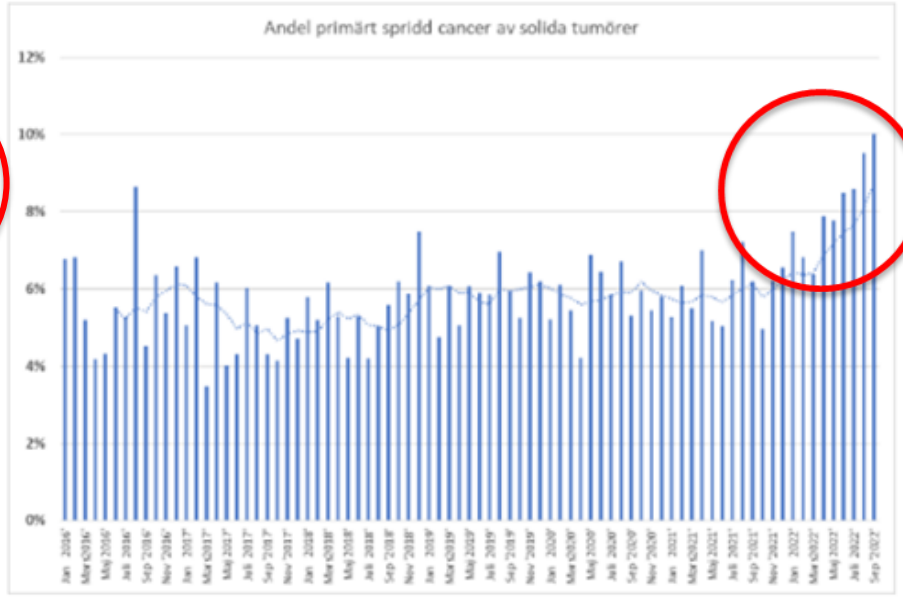
Region Gotland
Region Stockholm
REGIONALT CANCERCENTRUM STOCKHOLM GOTLAND

Några rapportpunkter

- Högre andel nya cancerfall med mera avancerad cancer
- Lägesrapport cancerscreening
- Arbetet med cancerplanen

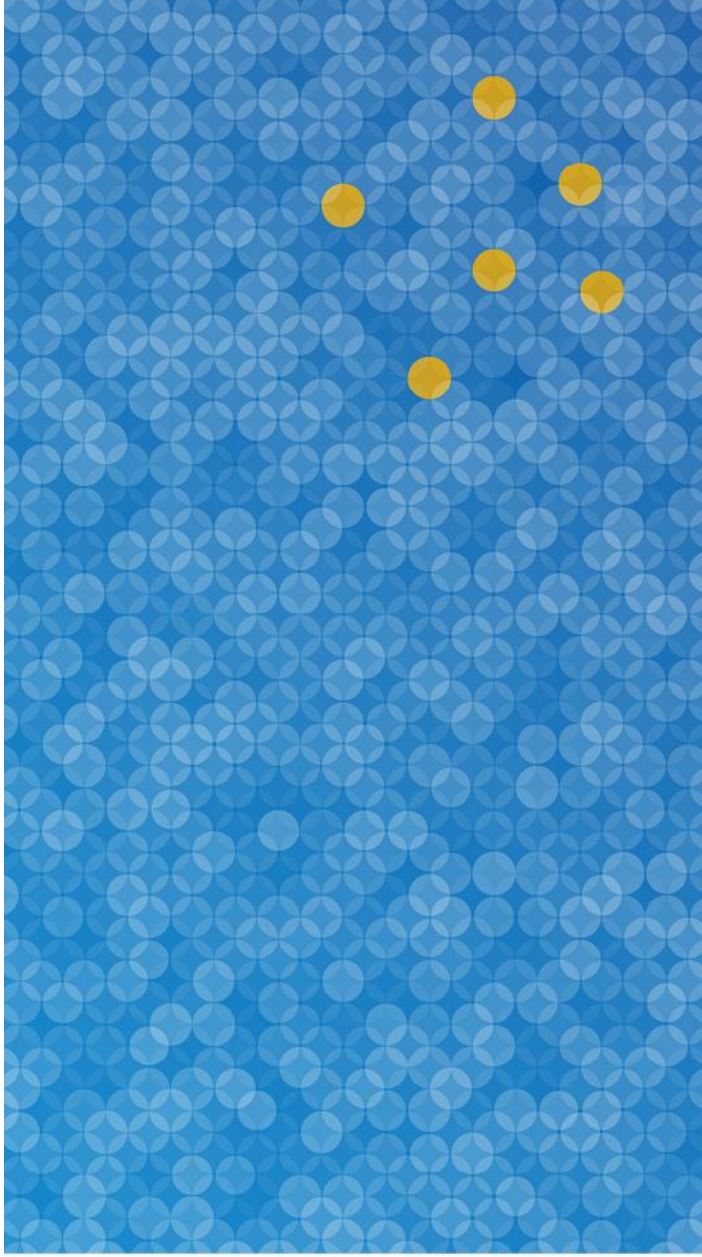
Andelen spridd cancer ökar

- Ökning ses nu efter sommaren, pandemieffekt?
- Gäller många cancerformer
- Risk för ökat vårdbehov, försämrade behandlingsresultat, ökad dödlighet i cancer
- Diskuterat med vårdgivarna
- Vi fortsätter följa utvecklingen
- Ökat fokus på screening och tidig upptäckt av cancer

Cancerscreening, lägesrapport

Region Gotland Region Stockholm REGIONALT CANCERCENTRUM STOCKHOLM GOTLAND

Lungcancerscreening

- Region Stockholm först i Sverige
- 2 årigt pilotprojekt, baserad på hög risk för lungcancer, start september 2022
- Karolinska och RCC
- 1000 kvinnor, 55-74 år
- Primär och sekundär cancerprevention
  - Rökavvänjning
  - Tidig upptäckt av cancer (lågdos datortomografi)
- Fler projekt på gång i landet
- Komplicerad infrastruktur
  - Flödesschema för screening
  - Anpassat IT-stöd
  - Standardiserat arbetssätt för röntgenundersökning och granskning av röntgenbilder
- Delprojekt för granskning av DT med hjälp av AI

Organiserad prostatacancertestning (OPT)

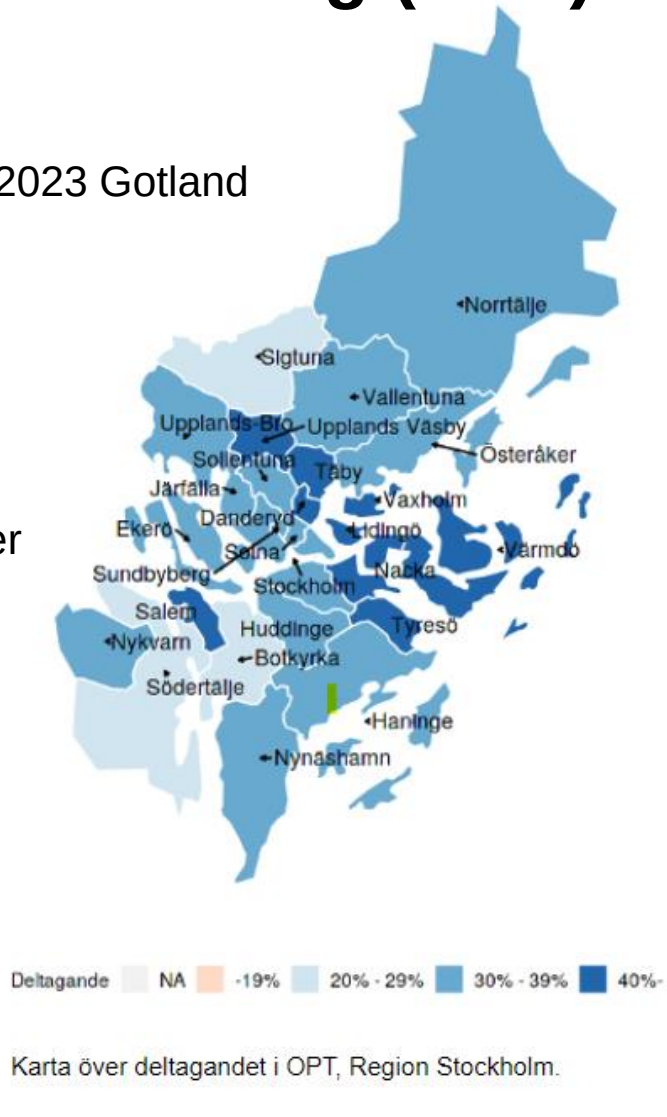
- Pilottest under 2022 -2024
- Start i maj 2022 i Stockholm, planerad start v 3, 2023 Gotland

- Män födda 1972-1974

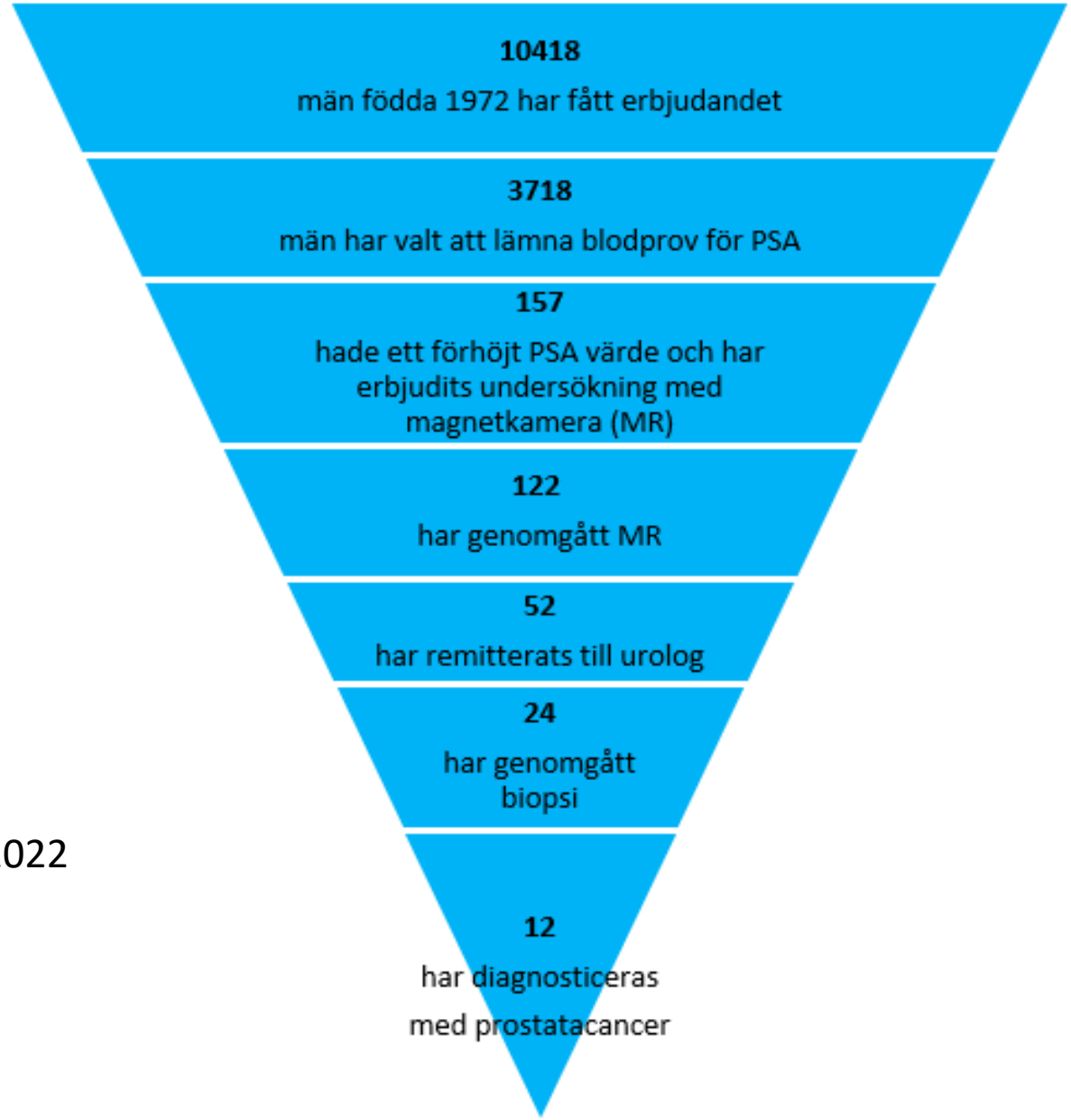
- Just nu 36 % deltagande (24-53 %)
- Insatser pågår för att öka deltagandet

- Liknande OPT projekt pågår i flera andra regioner
- Nationell samverkan

- Komplicerad logistik, IT, uppföljning
- Noggrann utvärdering planeras

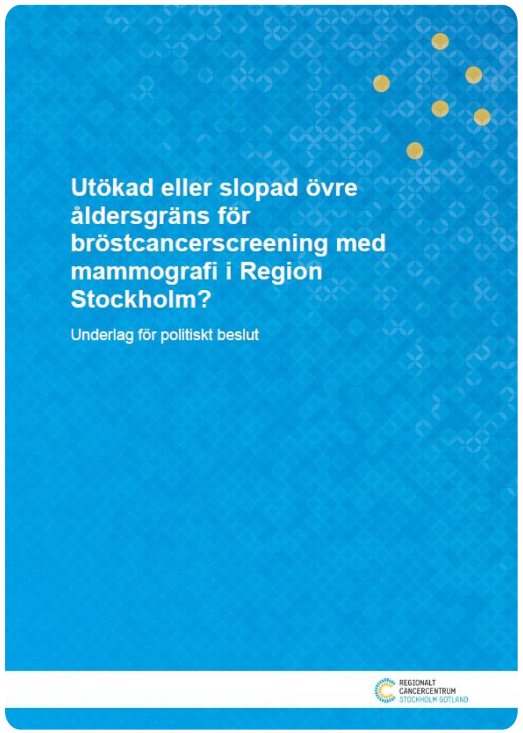
Karta över deltagandet i OPT, Region Stockholm.

November 2022

Mammografi

- Svårt med bemanning
- Förseningar i screeningprogrammet efter pandemin, 0-6 månader
- Kvälls- och helgöppet
- Bra samverkan mellan bröstcentrum
- Stockholm (ca 71 % deltagande) når inte den eftersträvansvärda nivån för deltagande enligt europeiska riktlinjer (≥ 75 %)
- Ökat deltagande vid Karolinska efter SMS-påminnelser
- Högre deltagande på Gotland (ca 80 %)
- Forsknings-och utvecklingsarbeten pågår

Åtgärder för att öka deltagandet i bröstcancerscreening med mammografi

- **Tillgänglighet**
  - SMS-påminnelser, påminnelsebrev, digitala kallelser, underlätta ombokning via 1177
  - Idé till pilotprojekt: Inbjudan till mammografi gäller för resa inom kollektivtrafiken
- K**ommunikation, information**
  - QR-koder, Hälsoinformatörer
  - Kampanj till allmänheten 2023
- **Screening på arbetstid**
  - Beslut finns i båda regionerna men följs ej
- **Utbildningssatsningar**
  - Bemötande vid korta vårdmöten (digital utbildning under framtagande)
  - Utbildning till primärvårdsläkare kring mammografi och undersökning av bröst (digital utbildning under framtagande
- **Planering för studie om riskbaserad mammografi för kvinnor efter 74**
- **Kompetensförsörjning**
  - Utbildning av allmänsjuksköterskor och undersköterskor

Livmoderhalsscreening

- Sjukvårdsregionen övergick helt till självprovtagning Humant papillomvirus (HPV) under pandemin
- Totalt har 470000 självprovtagningskit skickats ut under 2021 och 2022
- Omfattande data har samlats om självprovtagning
- Byte av kallelsesystem under 2022
  - Försenad, många IT utmaningar, nu igång

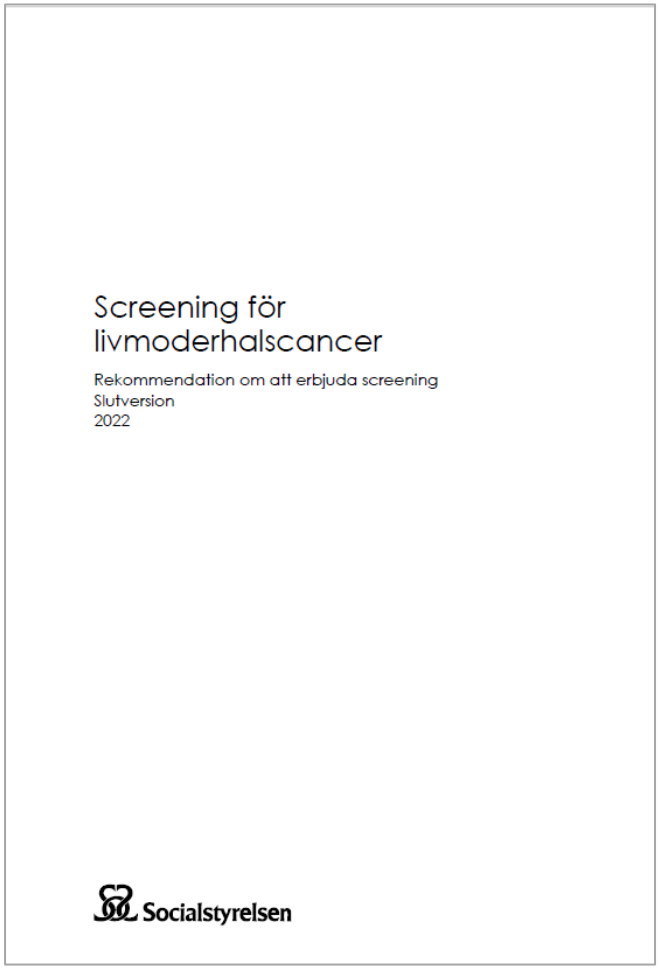
Socialstyrelsen om självprovtagning

Rekommendation:

Regionerna bör erbjuda provtagning hos en vårdgivare, men självprovtagning kan erbjudas som alternativ.

Självprovtagning bedöms ge ett likvärdigt resultat som provtagning hos en vårdgivare, när det gäller att upptäcka HPV-infektioner och cellförändringar.

Däremot saknas kunskap om hur självprovtagningen påverkar både deltagandet i screeningprogrammet och följsamheten till uppföljande provtagning

Deltagande screening livmoderhalscancer

Åldersgrupp	2018 N = 258,186	2019 N=261 110	2021* 355,396
Totalt	**38%**	**44%**	**51% ***
26-29 år	38%	39%	54%
30-39 år	42%	43%	53%
40-49 år	43%	47%	53%
50-59 år	30%	41%	48%
60+ år	25%	46%	48%
Första kallelsen	40%	39%	48%
Ny kallelse	66%	66%	67%
1:a Förnyad kallelse	39%	41%	54%
2:a Förnyad kallelse	32%	29%	44%
3:e Förnyad kallelse	23%	23%	39%
4:e Förnyad kallelse	12%	13%	23%

**Enbart självprovtagning, exkluderar kontrollfiler*

HPV positivitet bland screeningprov

	% (n)
Totalt	**12** (124,654)
26-29 år	25
30-39 år	14
40-49 år	8.3
50-59 år	8.3
60+ år	7.7

Deltagande för uppföljande provtagning bland kvinnor med positivt HPV i självprov

	N= 15,147 , % (n)
Totalt	**90%**
26-29 år	90%
30-39 år	90%
40-49 år	91%
50-59 år	89%
60+ år	92%

Kvinnor kallas inom 3 månader för uppföljande prov hos barnmorska om HPV positivt självprov

Hur fortsätter vi?

Självprovtagning som grundstrategi men med goda möjligheter att boka tid hos vårdgivare

Fler och tätare påminnelser och strategi för kvinnor som uteblir

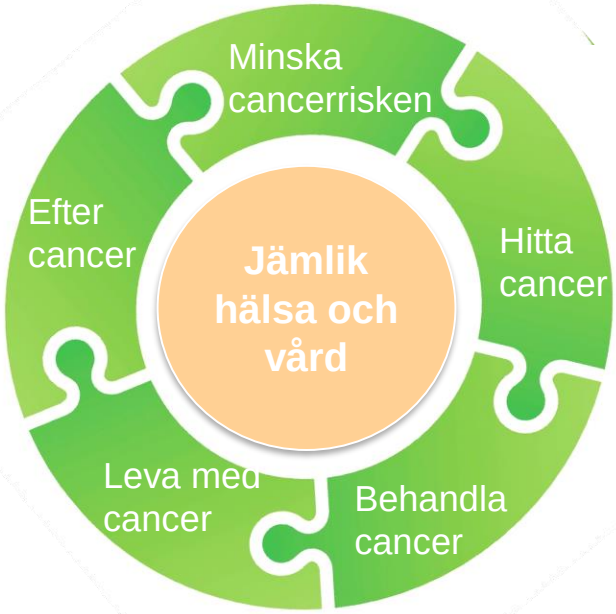
Informationskampanj för att informera kring metodens tillförlitlighet

Fortsatt uppföljning

Sjukvårdsregional cancerplan 2023

- Slutföra och sammanfatta cancerplan 2020-2023
- Ta fram ny cancerplan 2024-2027
- Intern arbetsgrupp planerar och följer upp processen
- **Workshops** under våren med politik, vårdföreträdare, patienter, chefer, fack, övriga HSF, forskare, allmänhet, LIF (branschorganisation för de forskande läkemedelsbolagen)
- Både Stockholm och Gotland
- Underlag till politiskt beslut för ny cancerplan oktober 2023
- Rapportering av nuvarande cancerplan december 2023

Arbetshypotes
Cancerplan 2024-2027

Regionala prioriteringar utifrån:

- Regionala politiska plattformar (Stockholm och Gotland) samt andra strategiska dokument
- Canceröverenskommelser mellan staten och SKR
- Vägen framåt 2023-2025 (nationellt dokument från RCC i samverkan)
- EUs cancerplan
- Lärdomar från pandemin

REGIONALT
CANCERCENTRUM
STOCKHOLM GOTLAND